

Notitie

memonummer 01
datum 16 juni 2017
aan de heer P. Koenders - Manege Hillegersberg
van mevrouw L. van Twisk - Antea Group
kopie
project Nieuwe locatie manege Lage Bergse Bos te Bergschenhoek
projectnr. 0410747.00
betreft Vleermuizen

In het kader van een bestemmingsplanwijziging voor de nieuwe locatie van de manege Hillegersberg in het Lage Bergse Bos heeft Antea Group in 2016 diverse vooronderzoeken in opdracht van de manege Hillegersberg uitgevoerd.

Voor het onderdeel Flora en fauna zijn twee onderzoeken uitgevoerd en in onderstaande documenten gerapporteerd:

- *Natuurtoets Manege Hillegersberg Bergschenhoek, kenmerk 410747, revisie 00, 5 september 2016 door Antea Group;*
- *Rapport nader onderzoek vleermuizen en jaarrond beschermde nesten nieuwe locatie manege Hillegersberg te Bergschenhoek, kenmerk 410747, revisie 00, 28 september 2017 door Antea Group.*

In het laatstgenoemde rapport is verslag gedaan van het uitgevoerde nader onderzoek naar onder andere het gebruik van een aantal holtes door vleermuizen. Deze holtes zijn waargenomen in vier bomen binnen het plangebied. De op het zicht aanwezige boomholtes zijn met behulp van een endoscoop beoordeeld op het gebruik door vleermuizen en de geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen.

Uit het nader onderzoek blijkt dat de onderzochte boomholtes niet geschikt zijn als kraamverblijfplaats van vleermuizen. De aanwezige ondiepe holtes zijn echter wel geschikt als paarverblijfplaats van vleermuizen. Daarnaast kan de aanwezigheid van geschikte holtes hoog in de bomen niet worden uitgesloten. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan op basis van dit eenmalige onderzoek daarom niet worden uitgesloten. Aanbevolen wordt om aanvullend onderzoek te verrichten naar het gebruik van de holtes door vleermuizen als zomerverblijfplaats en paarverblijfplaats. Dit onderzoek moet plaatsvinden conform de richtlijnen uit het vleermuisprotocol (Netwerk groene bureau's, 2013). De onderzoeksperiode is afhankelijk van de soort en het weer. Globaal is de periode voor onderzoek naar de zomerverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen tussen april en oktober.

U heeft Antea Group in april 2017 gevraagd om het geadviseerde aanvullend onderzoek uit te voeren. Uit een terreinbezoek uitgevoerd op 13 mei 2017 blijkt dat drie bomen niet meer aanwezig zijn. De vierde boom (een wilg, zie locatie op figuur 1.1) bleek in erg slechte staat en bevat mogelijk geen potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. Hieropvolgend is een tweede bezoek door een ecooloog uitgevoerd op 7 juni 2017. Hieruit werd geconcludeerd:

- De wilg is laag (ca 7 meter hoog) en nog niet helemaal dood, er groeien nog wat zijtakken met loof die de stam deels omsluiten.
- De wilg staat midden in een nog volledig intact wilgenperceel van ca 20-25 jaar oud. De omringende bomen zijn hoog en gezond en bevatten amper dood hout.
- Er zitten meerdere spechtengaten in de stam, deze leken niet bewoond door vogels. Wel is een alarmerende Grote bonte specht in de buurt waargenomen.
- Een groot deel van de stam lijkt hol/rot te zijn.
- De schorsspleten aan de buitenzijde leverden geen zichtbare vleermuizen op.
- De binnenzijde van de boom kon niet beoordeeld worden. Opgemerkt wordt dat deze op meerdere plaatsen in verbinding staat met de buitenlucht. Alleen het bovenste deel van de boom zou geschikt kunnen zijn voor een enkele solitaire (Ruige dwerg)vleermuis die weggekropen kan zitten in een hoek.

- [illegible]

Aanbevelingen:

Strikt genomen is wel aanvullend onderzoek nodig om zekerheid te krijgen over een eventueel gebruik door een solitaire Ruige dwergvleermuis middels een inspectie met ladder en endoscoop (deze methode biedt meer zekerheid dan langdurig posten met een detector).

Voorstel is om de boom ná de vogelbroedperiode door een ecooloog te onderzoeken met een ladder en endoscoop. Indien geen Ruige dwergvleermuis wordt aangetroffen, dan dient de boom direct gekapt te worden. Ter compensatie dienen vijf boomkasten (op paal, of op geschikte bomen) in de directe omgeving geplaatst te worden, waarvan de locaties in overeenstemming met een ecooloog worden bepaald.

blad 2 van 2